

Toimintakertomus 2020

1. Yleistä

Pohjola-Norden toimii avoimen, tasa-arvoisen ja rajattoman Pohjolan puolesta. Liiton pääasiallinen tehtävä on edistää pohjoismaista yhteistyötä ja tehdä Pohjoismaita tunnetuiksi Suomessa.

Pohjola-Norden on linkki kansalaisyhteiskunnan ja päättäjien välillä. Liiton keskeisiä toimintamuotoja ovat muun muassa koulu-, kunta- ja organisaatioyhteistyö. Tärkeitä ovat myös sujuvat yhteydet elinkeinoelämään ja AY-liikkeeseen. Pohjola-Norden toteuttaa tehtävänsä järjestämällä erilaisia tilaisuuksia, tapahtumia ja toimintaa, joissa nostetaan esille pohjoismaisen yhteistyön edut ja mahdollisuudet.

Meillä Pohjoismaissa on yhteiset arvot. Näiden kautta voimme rakentaa parempaa tulevaisuutta, ratkaista kansainvälisiä ongelmia sekä oppia ymmärtämään toisiamme. Yhdessä pohjoismaisten sisarjärjestöjensä kanssa Pohjola-Norden luo parempia edellytyksiä toimia yhdessä globalisoituvassa maailmassa.

Pohjola-Nordenin yhdistyksillä on noin 5500 jäsentä. Koulujäseniä on noin 220, yhteisö- ja kirjastojäseniä noin 100. Toiminnallaan Pohjola-Norden haluaa tavoittaa paitsi jäsenistönsä myös muut pohjoismaisuudesta kiinnostuneet suomalaiset. Erilaisten viiteryhmiä, kuten opettajien, avulla pohjoismaisuuden eduista ja mahdollisuuksista voidaan viestiä laajemmalla kohderyhmälle.

Pohjola-Nordenin tavoitteena on saada kaikki pohjoismaisesta toiminnasta kiinnostuneet osallistumaan ja tarjota heille mielekkäitä mahdollisuuksia olla mukana kehittämässä avointa Pohjolaa.

Vuoden 2020 teema oli Sukupolvi Z ja lapsiperheet.

Vuoden 2020 toimintaa leimasi maaliskuusta eteenpäin koronapandemia. Lähes kaikki suunniteltu ohjelma jouduttiin peruuttamaan, mutta tilalle luotiin nopealla aikataululla tapahtumia, tilaisuuksia ja ohjelmaa verkkoon. Verkossa tapahtunut toiminta tavoitti hyvin jäsenistöä ja erityisesti koulut olivat tyytyväisiä tarjottuun ohjelmaan.

Liiton hallitukseen kuuluivat:

Puheenjohtaja

Juhana Vartiainen

Varapuheenjohtaja

Christel Liljeström

Varapuheenjohtaja

Mikkel Näkkäläjärvi

Hallituksen jäsenet ja varajäsenet

Matti Erävala (Antti Paloneva)

Maria Karjalainen (Emilia Granqvist) PNN/PNU

Sirpa Korhonen (Paula Mikkola)

Leena Lusa (Riitta Cederqvist)

Juhani Lönnroth (Johan Strang)

Mikko Ollikainen (Björn Bonsdorff)

Heikki Pakarinen (Mia Heijnsbroek-Wirén)

Ulrica Taylor (Pertti Kinnunen)

Britta Wiander (Sami Heinonen)

2. Pohjola-Nordenin edunvalvonta ja yhteiskuntavastuutyö

Erittäin tärkeä osa Pohjola-Nordenin toimintaa on edunvalvonta, rajaeste- ja yhteiskuntavastuutyö. Pohjola-Norden kirjoitti vuoden aikana debattiartikkeleita muun muassa Åbo Underrättelseriin ja Hufvudstadsbladetiin ja tiedotti muutenkin eri kanavia pitkin kiinnostavista ja merkittävistä yhteispohjoismaisista asioista, joita tapahtui Suomessa ja muissa Pohjoismaissa.

Kaikkein keskeisin osa rajaestetyöstä tapahtui Pohjola-Nordenin neuvontatoimikunnassa, jonka kokoukset toimivat Suomessa Rajaesteneuvoston kansallisina esikokouksina. Neuvontatoimikunnassa kokoontuivat eri hallinnonalojen ja ministeriöiden edustajat vuonna 2020 aikana kuusi kertaa keskustelemaan ajankohtaisista pohjoismaisista kysymyksistä ja erityisesti rajaestetyöstä. Toimikunnassa mahdollistuu suora tiedonvaihto yhteiskunnan eri toimijoiden välillä sekä rajaesteiden aikainen tunnistaminen ja raportointi. Vuosi 2020 tullaan muistamaan vuotena, jolloin koronapandemia levisi maailmalla, saapuen myös Pohjoismaihin. Pohjoismaiden rajoittaessa kansalaistensa vapauksia muun muassa liikkuvuuden suhteen, tuli etemme aivan uudenlaisia ongelmia nimenomaan vapaan

liikkuvuuden suhteen. Näistä rajaesteistä keskusteltiin käytännössä jokaisessa neuvontatoimikunnan kokouksessa.

Neuvontatoimikunnan kokouksiin osallistui edustajia seuraavista organisaatioista: Rajaesteneuvosto (Suomen edustaja), eduskunta, ulkoministeriön pohjoismaisen yhteistyön sihteeristö, eduskunnan kansainvälinen osasto, Pohjoismaiden ministerineuvosto, Pohjoiskalotin rajaneuvonta, työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, valtiovarainministeriö, oikeusministeriö, Verohallinto, Tulli, Rakennusliitto, Kansaneläkelaitos, Eläketurvakeskus, Tilastokeskus, Suomen Yrittäjät ry, Opetushallitus, Digi- ja väestötietovirasto ja Info Pohjola, jonka edustaja toimi myös kokousten sihteerinä.

Neuvontatoimikunnan työ nähdään tärkeänä osana yhteiskunta- ja rajaestetyötä ja niistä keskustelemista, sillä vuoden 2020 aikana olemme vastaanottaneet useita pyyntöjä eri organisaatioista, jotka ovat ilmaisseet halunsa olla neuvontatoimikunnassa mukana. Vakituisten osallistujien lisäksi neuvontatoimikunnan kokouksiin on kutsuttu eri alojen asiantuntijoita kertomaan eri rajaesteisiin liittyvien hankkeiden edistymisestä, esimerkiksi yhteispohjoismaisen digitaalisen tunnistautumisjärjestelmän edistymisestä.

3. Jäsen- ja palvelutoiminta

Pohjoismaisen kirjallisuusviikon suunnittelu alkoi totuttuun tapaan ohjausryhmän kokouksella Kööpenhaminassa tammikuussa, jolloin päätettiin vuoden teema ja keskusteltiin valittavasta kirjallisuudesta. Teemaksi valittiin Pohjola maailmassa ja kirjoiksi Kristin Roskiften *Kaikki lasketaan lapsille*, Jakob Wegeliuksen *Merten gorilla* nuorille sekä Auður Ava Ólafsdóttirin *Arvet* aikuisille. Kirjallisuusviikon tilaisuuksien järjestäjiksi rekisteröityi kaikkiaan 1950 toimijaa, joista 106 oli Suomesta. Pohjoismainen kirjallisuusviikko on tärkeä yhteispohjoismainen projekti, joka tarjoaa myös paikallisyhdistyksille luontevan yhteistyökanavan kirjastojen ja koulujen kanssa.

Kevään aluetoimikuntien kokouksista ehdittiin pitää kaksi ennen laajempia koronatoimenpiteitä. Keväällä päätettiin olla yhteydessä kaikkiin paikallisyhdistyksiin puhelimitse, jotta saataisiin kuulla, miten koronatilanne oli yhdistyksiin vaikuttanut sekä kertoa liiton tarjoamasta tuesta ja etätahtumista. Lisäksi yhdistyksiltä kysyttiin joitain kysymyksiä Tulevaisuuspamflettia varten. Kaikkiaan tavoitettiin 67 yhdistystä. Puheenjohtajat olivat iloisia liiton yhteydenotosta ja pääsääntöisesti liiton tarjoamaa etäohjelmaa pidettiin hyvänä. Yhdistyksiltä tuli myös ideoita, joita jäseniä toteutti mahdollisuuksien mukaan. Syksyllä kaikki alueet pitivät vähintään yhden kokouksen.

Liitto otti vuodenvaihteessa käyttöön uuden jäsenrekisterin FloMembersin, jonka ensimmäisenä tehtävänä oli lähettää jäsenmaksulaskut. Kullakin paikallisyhdistyksellä on

oikeus kahteen pääkäyttäjätunnukseen, joilla yhdistys pääsee katsomaan ja käsittelemään omia jäsentietojaan. Alkuperäisenä tarkoituksena oli, että kevään aluekokousten yhteydessä olisi pidetty alueellisia jäsenrekisterikoulutuksia, mutta sellainen onnistui vain Oulussa. Intraan laadittiin kolme opetusvideota jäsenrekisterin käyttöä tukemaan ja syksyllä pidettiin viisi etäkoulutusta rekisterin käyttäjille. Uusi rekisteri vastaa myös tietosuojatarpeisiin, koska sen avulla liitto voi lähettää yhdistyksille myös tiedostoja suojatusti.

Pohjolan päivälle suunnitellun ohjelman peruuntuessa liitto toteutti Pohjoismaisen yhteislauluillan, joka on edelleen nähtävissä liiton Youtube-kanavalla. Samana päivänä alkoi myös viikoittaisten pohjoismaisten tietovisojen sarja, joita julkaistiin sähköisellä Kahoot-tietokilpailualustalla kaikkiaan kymmenen kappaletta viikoilla 13–22. Tietovisat lisättiin yhdistysten pyynnöstä ensin intran Palvelupalettiin ja myöhemmin opettajien yhteydenottojen jälkeen myös liiton verkkosivun koulumateriaaleihin. Youtube-kanavalta löytyy edelleen useita etäohjelmia, kuten Pohjoisen alueen *Trokariromantiikkaa ja kylttyyriä* -tilaisuuden taltiointi, webinaareja sekä kokkausvideoita.

GoNorden-risteilyn järjestelyissä odotettiin tilanteen kehitystä mahdollisimman kauan, kunnes matkatoimisto ilmoitti elokuussa vetäytyvänsä järjestysvastuusta, jolloin risteily peruttiin.

Tilalle keksittiin Ahvenanmaan Norden-yhdistyksen tapahtuman innoittamana GoNorden-paketti, jonka avulla yhdistyksiä kannustettiin järjestämään koronaturvallisia liikunnallisia tapahtumia. Paketteja lähetettiin syksyllä ja usea yhdistys järjestikin omanlaisensa GoNorden-tapahtuman.

Aluetoimikunnat:

Sisä-Suomi

Alueellisena tapahtumana järjestettiin Sisä-Suomen alueella Tampereen Pohjola-Nordenin toimesta ”Pohjolan Pidot” -juhla poikkeuksellisesti lokakuussa, myös silloinkin koronarajoitukset huomioon ottaen. Tapahtumassa tuotiin esille myös Pohjolan Päivän taustaa. Toinen alueellinen tapahtuma, Pohjoismaisen lasten ja koko perheen konsertti järjestettiin Tampereella Kulttuuritalo Laikussa marraskuussa. Tapahtuma striimattiin ja lähetettiin kaupungin kulttuuritoimen kautta myös kaikkien Pohjola-Nordenin paikallisyhdistysten kuulleltavaksi ja katsottavaksi sekä lisäksi taltiointuna katsottavaksi myös seuraavan kahden viikon ajan.

Lounais-Suomi

Lounais-Suomen aluetoimikunta piti vuonna 2020 neljä kokousta, joista yksi pidettiin Teams-yhteydellä. Koronapandemia vaikutti suunniteltujen projektien toteutukseen, eikä kaikkia projekteja pystytty toteuttamaan. Aluetoimikunnan suunnitelluista projekteista toteutuivat

aluelehden toimittaminen ja kesäretki Nauvoon syyskuussa. Molempien projektien toteutus onnistui erittäin hyvin. Nauvon retki toteutettiin, koronaohjeita huomioiden, ja osallistujia oli noin 60 henkeä. Osallistujia oli sekä Lounais-Suomen alueelta että sen ulkopuolelta.

Pohjois-Suomi

Pohjois-Suomen aluetoimikunta piti neljä etäkokousta vuoden 2020 aikana. Se koordinoi alueen yhteisiä tapahtumia, joista useita jouduttiin kuitenkin koronarajoitusten vuoksi perumaan. Bussilastillinen Pohjois-Suomen ja Pohjois-Ruotsin nordisteja oli mukana matkalla Jokkmokin perinteisille talvimarkkinoille 8.2. Ahvenanmaan kesämatkalla 7.–9.8. oli mukana kolmisenkymmentä osallistujaa. Matkat onnistuivat erittäin hyvin. Alue valitsi vuoden 2019 Pohjois-Suomen nordistiksi Tornio-Haaparannan kielikoulun. Huomionosoitus luovutettiin koululle Torniossa 12.9. järjestetyssä teemapäivässä, jonka aiheena oli trokariromantiikka ja kulttuuri.

Tavoitteet 2020:

- **Pohjolan päivän ja pitojen tapahtumat tavoittavat 5 000 henkilöä.** Etätapahtumat tavoittivat yli tuhat henkilöä.
- **GoNorden-risteilylle osallistuu 200 henkilöä.** GoNorden-risteily jouduttiin peruuttamaan.
- **Lucia-korua myydään 30 kappaletta.** Lucia-korua myytiin kaksi kappaletta.
- **Kaikilla alueilla järjestetään koulutus uuden jäsenrekisterin käytöstä.** Etäkoulutuksia jäsenrekisterin käyttöön ei järjestetty alueellisesti, vaan ilmoittautuneille. Rekisterikoulutuksia järjestettiin viisi ja lisäksi yksi koulutus intran ja sosiaalisen median käyttöön. Intraan tehtiin myös kolme opetusvideota jäsenrekisterin käytöstä.
- **Toimintatukea jaetaan 150 hankkeelle, joista kymmenen on alueiden projekteja.** Toimintatukea myönnettiin 33 alueprojektille, 131 Pohjoismaisen menun tapahtumalle ja 62 harkinnanvaraiselle projektille.
- **Aluetoimikunnat kokoontuvat kaksi kertaa. Jokainen alue tekee oman aluelehden ja järjestää kesäpäivät.** Kevään aluetoimikuntien kokouksia ei kaikkia voitu järjestää, mutta syksyn kokoukset pidettiin etänä. Jokainen alue teki oman aluelehden ja jotkut alueet onnistuivat järjestämään osan ohjelmastaan.

4. Viestintä ja markkinointi

Vaikka vuosi 2020 toi mukanaan suuria muutoksia Pohjola-Nordenin kaikkeen toimintaan, pyrittiin viestintää ja markkinointia toteuttaessa huolehtimaan siitä, että alkuperäistä toimintasuunnitelmaa noudatetaan mahdollisimman hyvin. Tämän lisäksi viestinnässäkin pyrittiin reagoimaan uuteen tilanteeseen ottamalla käyttöön uusia toimintatapoja ja aktivoimalla sosiaalisen median kanavia.

Ulkoisessa viestinnässä panostettiin suunnitelman mukaisesti kouluyhteistyöhön jakamalla materiaalia, josta voi olla hyötyä etäopetuksen suunnittelussa. Myös sisäisessä viestinnässä panostettiin suunnitelman mukaisesti jäsenistöön, jonka kanssa pyrittiin yhteistyössä löytämään keinoja viestinnän vahvistamiseksi niin valtakunnallisella kuin paikallisellakin tasolla.

Vuoden 2020 aikana jäsenistölle on lähetetty kymmenen kuukausikirjettä sekä lisäksi maaliskuussa yksi ylimääräinen kuukausikirje koronan vaikutuksesta Pohjola-Nordenin toimintaan. Liitto on myös tuottanut kaksi jäsenlehteä, jotka on postitettu jäsenistölle maaliskuun ja lokakuun puolivälissä. Keväällä tehtiin myös yhteistyössä alueiden kanssa kuusi aluelehteä, jotka toimitettiin alueille kesäkuussa. Intra on alkanut vuoden aikana löytämään oman paikkansa sisäisen viestinnän kanavana ja esimerkiksi palvelupalettiin on vuoden aikana lisätty paljon uutta materiaalia, kuten graafisia elementtejä sekä ohjevideoita uuden jäsenrekisterin käyttöön.

Yhtäkkäinen digimaailmaan siirtyminen vaati myös erityistä aktivoitumista sosiaalisessa mediassa, sillä niiden kautta pystyttiin tavoittamaan potentiaalisia uusia jäseniä sekä tarjoamaan ohjelmaa myös nykyisille jäsenille. Facebookiin ja Instagramiin suunniteltiin erilaista ohjelmaa seuraajien iloksi, joista varsinkin Kahoot!-tietovisat sekä joulukuussa järjestetty joulukalenteri saivat paljon kiitosta. Tavoiteltuja seuraajamääriä ei saavutettu, mutta ohjelma tavoitti paljon ihmisiä myös seuraajien ulkopuolelta.

Verkkosivuja on päivitetty kuluvan vuoden aikana mahdollisuuksien mukaan muun työn ohella entistä saavutettavammiksi ja selkeämmiksi ja viestinnän kautta verkkosivujen liikennettä on pyritty lisäämään.

Vaikeasta tilanteesta huolimatta alkuperäistä toimintasuunnitelmaa pystyttiin viestinnän osalta toteuttamaan lähes täysin tavoitteiden mukaisesti, sillä suunnitellusta toiminnasta suurin osa oli toteutettavissa digitaalisesti. Tavoitteet, jotka vuonna 2020 jäivät saavuttamatta, liittyvät pitkälti liiton sisäiseen toimintaan, kuten viestinnän ja markkinoinnin strategisen pohjan vahvistamiseen sekä analytiikan hyödyntämiseen viestinnän kehittämisessä, sillä panoksia haluttiin käyttää digitaalisen toiminnan kehittämiseen ja Pohjola-Nordenin näkyvyyteen sosiaalisessa mediassa.

Tavoitteet 2020:

- **Jatketaan viestintä- ja markkinointisuunnitelman laatimista Viestintä- ja markkinointitoimikunnan johdolla.** Viestintä- ja markkinointisuunnitelman laatimisessa ei juurikaan edistytty, sillä toiminnassa yritettiin sopeutua uusiin olosuhteisiin myös viestinnän osalta.
- **Julkaistaan kaksi numeroa liiton lehteä (maalis- ja syyskuu).** Liiton lehdet julkaistiin ja postitettiin jäsenille maaliskuu- ja lokakuussa.
- **Julkaistaan kesäkuussa oma aluelehti jokaiselle alueelle.** Kesäkuussa julkaistiin jokaiselle alueelle oma aluelehti, yhteensä kuusi lehteä.
- **Lähetetään sähköinen kuukausikirje vähintään 10 kertaa vuodessa.** Kuukausikirjeitä lähetettiin vuoden aikana yhteensä 11, joista yksi oli koronatiedottamiseen liittynyt extrakuukausikirje.
- **Yhdenmukaistetaan verkkosivujen graafista ilmettä ja päivitetään verkkosivut saavutettaviksi.** Verkkosivujen ulkoasua on vuoden aikana kehitetty ja pyritty panostamaan sivujen saavutettavuuteen, mutta työtä on vielä tehtäväksi.
- **Vahvistetaan edelleen intran roolia sisäisen viestinnän ensisijaisena kanavana.** Intraan on vuoden aikana luotu paljon uutta sisältöä ja materiaalia yhdistysten toiminnan tueksi. Yhdistysaktiiveja on myös ohjattu aktiivisesti käyttämään intraa.
- **Kasvatetaan seuraajamääriä Instagramissa (1000) ja Facebookissa (3500) muun muassa järjestämällä kilpailu Pohjolan päivänä.** Tavoitteeksi asetettuja seuraajamääriä ei vuoden loppuun mennessä oltu saavutettu, mutta seuraajamäärät kasvavat tasaisesti koko ajan.
- **Kerätään palvelupalettiin yhdistyksille graafisia elementtejä, joita ne voivat hyödyntää viestinnässään.** Palvelupalettiin on lisätty yhdistysten käytettäväksi graafisia kuvia, jotka on suunniteltu varta vasten Pohjola-Nordenille. Lisäksi palvelupaletista löytyy käyntikortti- ja esitepohjat, joita yhdistykset saavat vapaasti käyttää.
- **Laaditaan Pohjola-Keskukselle oma viestintäsuunnitelmansa.** Tämä tavoite ei ole toteutunut.
- **Parannetaan verkkosivujen seuranta ja hyödynnetään analytiikkaa viestinnässä tehokkaammin.** Google Analyticsia on hyödynnetty verkkosivujen kehittämisessä, sillä se antaa tietoa muun muassa sivuston heikkouksista. Saadun tiedon perusteella sivustoa on pyritty parantamaan.

- **Viestintä- ja markkinointitoimikunta kokoontuu kolme kertaa.** Viestintä- ja markkinointitoimikunta on kokoontunut vuoden aikana kahdesti, mutta pitänyt myös muuten aktiivisesti yhteyttä.

5. Koulu ja kirjasto

Vuonna 2020 Pohjola-Norden jatkoi työtä lasten, nuorten ja perheiden kiinnostuksen lisäämiseksi Pohjoismaita kohtaan. Pää tavoitteena oli tukea opettajia, opettajaksi opiskelevia sekä koulualan virkamiehiä eri tavoin, jotta he voivat menestyksekkäästi nostaa pohjoismaisuuden luonnollisella tavalla osaksi suomalaista koulutusjärjestelmää. Pohjola-Norden sai tukea Opetushallitukselta jaettavaksi stipendeinä opettajien opintomatkoihin, oppilaiden leirikouluihin, vastavierailuihin, harjoitteluihin sekä toisen asteen oppilaiden opintomatkoihin. Näiden lisäksi Pohjola-Norden palkitsi kirjastipendeillä suomalaisten koulujen oppilaita, jotka olivat osoittaneet kiinnostusta pohjoismaisuutta kohtaan sekä menestystä pohjoismaisten kielten opiskelussa.

Voidakseen kuitenkin tarjota koulumaailmalle mahdollisuuden pohjoismaisiin elämyksiin erityisinä aikoina, siirrettiin suuri osa toiminnasta nettiin. Vuoden aikana panostettiin yhteydenpitoon Pohjola-Nordenin ja koulujen välillä. Sähköisiä oppimisalustoja nostettiin esille, esimerkkinä Norden i skolan -portaali, jota NYL ylläpitää. Myös pandemia-aikana oli mahdollista tutustua pohjoismaisiin ystäväluokkiin tai osallistua kouluchattiin. Oppimisalustaa esiteltiin yleissivistävälle koulutuksen sekä varhaiskasvatuksen toimijoille XII kansainvälistymispäivillä.

Tavoittaakseen kouluikäiset aloitettiin e-iltapäiväkerhotoiminnan kehittäminen. Ajatuksena on lasten ja nuorten turvallinen ajanvietto tietokonepelien parissa pelipedagogin opastuksella, oppien pohjoismaisia kieliä ja tutustuen ikätovereihin ympäri Pohjolan.

Pohjoismainen kirjallisuusviikko järjestettiin marraskuussa teemalla Pohjola maailmassa. Kouluille ja kirjastoille annettiin mahdollisuus ilmoittautua mukaan. Yhteensä 106 tahoa oli mukana Suomesta. Monet kirjastot järjestivät "iltahämärissä" äänenlukutilaisuuksia virtuaalisesti. Kouluissa tilaisuudet olivat nimeltään "aamuhämärissä".

Vaikka vuoden 2020 aikana oli mahdotonta tavata fyysisesti, antoi vuosi hyviä työkaluja tulevaisuutta ajatellen. Uusien digitaalisten ratkaisujen ansiosta olemme paremmin varustautuneita nopeisiin muutoksiin ja tulevaisuuden haasteisiin. Jatkossa pohjoismainen koulu yhteistyö tulee suurella todennäköisyydellä tapahtumaan sekä fyysisesti että sähköisillä alustoilla.

Tavoitteet 2020

- **Opettajaseminaarin osallistuu 100 opettajaa. Ohjelmaa kehitetään yhteistyössä opetuksen parissa työskentelevien ammattiryhmien kanssa.** Omaa opettajaseminaaria ei vuonna 2020 järjestetty. Opettajilla oli mahdollisuus osallistua Opetushallituksen Kansainvälisyyspäiviin marraskuussa, missä myös Pohjola-Norden oli mukana omalla osiolla.
- **Opettajakoulutusta edistetään Pohjoismaissa.** Toimintavuoden aikana tulevien opettajien opintomatkat Pohjoismaihin eivät olleet mahdollisia.
- **Kirjastoyhteistyötä alan toimijoiden kanssa tiivistetään.** Tämä tavoite ei ole toteutunut.
- **Pohjoismaisen kirjallisuusviikon tapahtumat tavoittavat 1500 henkilöä.** Suomesta 106 koulua sekä kirjastoa olivat rekisteröityneet mukaan kirjallisuusviikkoon. Nämä toimijat järjestivät tapahtumia oppilaille sekä kirjastojen kävijöille.
- **Kouluvierailuja järjestetään 50 kappaletta. Kouluvierailuja järjestetään yhteistyössä vierailuja tekevän yhdistyksen kanssa.** Koronapandemiasta johtuen kouluissa ei voinut vierailla, joten kouluvierailujakaan ei voitu tehdä. Digitaalisia etävierailuja, yhdessä vierailuja tekevän yhdistyksen kanssa, alettiin suunnitella.
- **Otetaan käyttöön uusi sähköinen stipendihakujärjestelmä ja virtaviivaistetaan hakuprosesseja.** Sähköinen hakujärjestelmä otettiin käyttöön helmikuussa.
- **Myönnetään 130 stipendiä.** Myönnettiin 44 stipendiä, mutta pandemiatilanteesta johtuen matkoja perutettiin, muutamia harvoja lukuun ottamatta.
- **Kielikursseille osallistuu yhteensä 100 henkilöä.** Kielikursseja ei järjestetty.
- **Opettajaristeilylle osallistuu 50 opettajaa.** Opettajaristeilyä ei voitu järjestää.
- **Oppilas- ja opettajavaihtotoimikunta kokoontuu kolme kertaa.** Toimikunta kokoontui neljä kertaa.

6. Pohjola-keskus 2020

Oulussa sijaitsevan Pohjola-Keskuksen tavoitteena on myötävaikuttaa ja lisätä yhteiskunnallista ja poliittista keskustelua maiden välillä, luomalla muun muassa kohtaamispaikka eri toimijoille. Keskuksen avulla lisätään ja edelleen kehitetään maiden välisiä verkostoja niin yrityselämän kuin kolmannen sektorin alueilla. Olennainen osa Pohjola-keskuksen toimintaa on palvella Pohjola-Nordenin jäsenistöä, erityisesti Pohjois- ja Itä-Suomen jäsenyhdistyksiä sekä olla mukana Pohjoismaiden ja Pohjoiskalottialueen yhteisissä verkostoissa.

Hanketoiminta

Yhteispohjoismainen hanketoiminta on Pohjola-keskuksen keskeisiä tehtäviä. Folkverkstan-hankkeen 2020–2022 toteutus alkoi helmikuussa 2020. Interreg Nord -hanke on yhteistyöprojekti Föreningen Norden Norrbottenin kanssa. ”Tee se itse” -työpajatoiminnat ja niihin liittyvät luennot yhteistyössä Oulun asukastupien ja Oulu-opiston kanssa muodostavat toiminnan rungon. Ensimmäinen työpajakierros järjestettiin loka-marraskuussa Kellossa ja Martinniemessä tekstiilityöpajoina ja Haukiputaalla ”Fillarit talvikuntoon” -teemalla. Samassa yhteydessä Tove Holm piti virtuaalisen etäluennon aiheesta ”Kestävä kehitys ja vastuullinen kuluttaminen”. Luento tallennettiin ja se on nähtävissä Pohjola-Nordenin Youtube-kanavalla. Marraskuussa järjestettiin myös Folkverkstan-hankkeen ensimmäinen oppimiskonferenssi Teams-sovelluksella netissä simultaanitulkattuna. Hanke jatkuu syyskuuhun 2022 asti.

Aluetoiminta

Pohjola-keskuksen työntekijän toimenkuvaan sisältyi myös Pohjola-Nordenin aluetoiminnasta vastaaminen ja jäsen-/yhdistyspalvelu sekä liiton tapahtumista tiedottaminen. Tehtäviin kuuluivat Pohjois- ja Itä-Suomen aluetoiminnan suunnittelu ja toteutus aluetoimikuntien avulla sekä aluelehtityön organisointi.

Luckan-toiminta

Pohjola-keskuksessa toimi myös suomenruotsalaisten kohtaamispaikka Luckan ja pienten lasten Lilla Luckan. Luckanin toimintaan kuuluivat valtakunnalliset yhteiset kokoukset ja Teams-palaverit sekä marraskuun Svenska veckanin suunnittelu ja toteutus. Luckanissa järjestettiin viikoittain aikuisten Språkcafé, jossa halukkaat saivat tilaisuuden tulla keskustelemaan ruotsiksi. Keväällä toimintaa oli kerran viikossa tiistaisin maaliskuun alkuun asti, kunnes koronapandemia keskeytti toiminnan. Syksyllä toiminta laajeni suosion ansiosta kahteen kertaan viikossa, kunnes toiminta jouduttiin jälleen keskeyttämään joulukuun alussa. Biocafé-toimintaa, jossa esitettiin laadukkaita pohjoismaisia elokuvia, pystyttiin toteuttamaan sekä keväällä että syksyllä.

Verkostoituminen ja muu yhteistyö

Pohjola-keskus on mukana Vares-verkostossa, joka koordinoi alueen maahanmuuttajien kotouttamistyössä mukana olevien yhdistysten toimintaa. Pohjola-keskuksessa ovat kokoontuneet vuoden 2020 aikana muun muassa Oulun Pohjola-Nordenin paikallisyhdistys, Oulun seudun Pohjola-Nordenin Nuoret ja Svenska Privatskolanin vanhempainyhdistys.

7. Talous ja hallinto

Liiton talous pysyi pandemia-ajasta huolimatta suunnilleen entisellä tasolla. Suurimmat rahoituspäätökset ehtivät tulla ennen koronan aiheuttamaa sulkutilaa. Suurimmat kustannukset Pohjola-Nordenissa ovat kansalaisjärjestönä henkilöstökulut, toimitilakulut sekä työvälaineet. Näiden kustannukset pysyivät vakioina huolimatta pandemiasta. Peruttujen tapahtumien osalta ei myöskään saatu niihin anottuja tukia.

Liiton toiminnot olivat edelleen jaettu seitsemään (alue ja palvelu, viestintä ja markkinointi, edunvalvonta, talous ja hallinto, Info-Pohjola, Koulu ja kirjasto sekä projektit) yksikköön, joilla kullakin on oma vastuhenkilönsä. Kunkin yksikön vastuhenkilö seuraa oman yksikkönsä taloutta ja toimintaa yhdessä liiton talous- ja hallintoyksikön kanssa. Selkeä ja yksinkertainen hallintomalli helpottaa työtä ja mahdollistaa tarvittaessa nopean reagoinnin muutoksiin.

Liiton toimisto palveli niin kutsutun yhden luukun periaatteen mukaisesti, jolloin asiat ohjautuvat liitossa aina oikealle vastuhenkilölle. Tämä oli vuonna 2020 erityisen tärkeää, kun kaikki yhteydenpito tapahtui käytännössä sähköisiä kanavia pitkin.

Liiton toimisto muutti uusiin toimitiloihin Topeliuksenkadulle vuoden 2020 alussa. Uuden toimiston naapurissa toimivat myös Niva ja Nordic Welfare Centre, mikä mahdollistaa pandemia-ajan jälkeen luontaista pohjoismaista kanssakäymistä ja tarjoaa synergiaetuja toimintaan.

8. Pohjoismaiden ministerineuvoston neuvontapalvelu Info Pohjola

Info Pohjola on Pohjoismaiden ministerineuvoston neuvontapalvelu kaikille, jotka muuttavat, opiskelevat, työskentelevät tai suunnittelevat yrityksen perustamista Pohjoismaissa. Lisäksi Info Pohjola tiedottaa pohjoismaisista tukimahdollisuuksista sekä yleisesti pohjoismaisesta yhteistyöstä. Pohjola-Norden hallinnoi Suomessa Info Pohjolaa.

Koronakriisi ja sen tuomat matkustusrajoitukset ovat näkyneet Info Pohjolan palvelussa selkeästi. Muuttunut tilanne on näkynyt sekä lisääntyneenä kiinnostuksena Info Pohjolan palvelua kohtaan että siinä, minkälaista tietoa käyttäjät hakevat ja minkälaisia ongelmatilanteita heillä on. Sivustolla vierailtiin viime vuonna ennätyselliset 1 088 262 kertaa, mikä on yli 3,5 kertaa enemmän kuin edellisenä vuonna. Info Pohjola vastasi vuoden aikana 3 953 kysymykseen, mikä on yli kaksi kertaa enemmän kuin edellisenä vuonna. Suomea koskevia kysymyksiä oli 11,8% ja suomeksi 7,5% kaikista kysymyksistä.

Tärkeä osa Info Pohjolan tiedotustyötä on verkostoituminen ja tiedonvaihto viranomaisten sekä päättäjien kanssa. Vuonna 2020 Info Pohjola on yhteistyössä eri Pohjoismaiden sosiaaliturvaviranomaisten kanssa parantanut ja kehittänyt tietoa sosiaaliturvasta Info Pohjolan verkkosivuilla, ja kirjoittanut raportin elatusavusta Pohjoismaissa yhteistyössä rajaneuvontapalveluiden kanssa. Lisäksi Suomessa nostettiin esille tarve parantaa etätyöskentelyyn liittyvän verotuksen ohjeita.

Joka vuosi Info Pohjola tapaa viranomaisia sekä järjestää seminaareja ja muita tilaisuuksia. Vuonna 2020 monet tilaisuudet siirrettiin verkkoon ja järjestettiin webinaareina tai sosiaalisen median kampanjoina. Info Pohjola järjesti vuoden aikana neljä omaa seminaaria, joista yksi järjestettiin webinaarina Suomessa. Lisäksi Info Pohjola oli mukana seitsemässä muussa tapahtumassa, julkaisi uutiskirjeen kaksi kertaa, ja järjesti Pohjoismaiden neuvoston istunnon yhteydessä kaksi sosiaalisen median kampanjaa. Info Pohjola julkaisi videoita, joissa pohjoismaiset poliitikot kertoivat näkemyksensä, mitä koronakriisistä voidaan oppia sekä sarjan #nordichumans, jossa tavalliset ihmiset kertoivat arjestaan Pohjolassa. Näillä tapahtumilla Info Pohjola tavoitti yhteensä melkein 70 000 ihmistä.

Info Pohjolan tarkempi toimintakertomus löytyy osoitteesta <https://www.norden.org/fi/information/info-pohjolan-vuosikertomukset>

9. Lopuksi

Pohjola-Nordenilla on suomalaisessa yhteiskunnassa selkeä paikka kansalaisjärjestönä, jolla on ainutlaatuisen laaja tehtävä pohjoismaisena sillanrakentajana ja yhteistyön kattojärjestönä. Pohjola-Norden on linkki päättäjien ja kansalaisten välillä.

Toteuttaakseen tehtävänsä Pohjola-Nordenin on käytävä aktiivista vuoropuhelua. Uudet toimintamallit mahdollistavat helpomman tavan yhteistyön toteuttamiseen, joka näyttäytyi vallitsevien olojen aikana erityisen tärkeänä. Liiton tuleekin jatkuvasti kehittää toimintaansa ja etsiä uusia kohderyhmiä, jotka löytävät lisäarvoa toimintaansa pohjoismaiden yhteistyön avulla.

Pohjola-Nordenin osaamista tulee käyttää avuksi niin valtionhallinnon kuin poliittisten päätöksentekijöiden keskuudessa. Pohjola-Norden painottaa pohjoismaisen yhteistyön merkitystä erityisen tärkeänä osana eurooppalaista yhteistyötä.

Näkyvyys ja viestintä ovat tärkeitä tekijöitä eri kohderyhmien saavuttamiseksi. Yhteenkuuluvuus, ystävyys ja luottamus ovat pohjoismaisia arvoja, joille Pohjola-Nordenin toiminta perustuu. Pohjola-Norden korostaa kaikessa toiminnassaan Suomen asemaa osana Pohjolaa.

Pohjoismainen ideologia elää edelleen vahvana kaikissa Pohjoismaissa. Vaikeat ajat näyttivät jälleen kerran, miten tärkeää on rakentaa ja ylläpitää suhteita naapurimaihin. Pohjola-Norden haluaa olla yhdessä sisarjärjestöjensä kanssa viemässä eteenpäin ja vahvistamassa tätä perinteikästä ja merkityksellistä tehtävää, tavoitteenaan kaikille avoin Pohjola.